

i Øjeblikket, men jeg tror, at det er en Mangel ved Uddannelsen paa Statsseminarierne, at ikke den samme Aand gør sig gældende der som paa vore Højskoler, og jeg tror, det vilde være i Seminarieuddannelsens Interesse, om man kunde indrette sin Seminarieuddannelse mere i Lighed med Højskoleuddannelsen, end man gør, de to Ting kunne meget godt forliges med hinanden. Det ærede Medlem sagde, at paa Højskolerne ere Eleverne særlig Genstand for aandelig Paavirkning, men det er mit Ønske, at en saadan Paavirkning skulde de ogsaa mere og mere være Genstand for paa Seminarierne. Paa Seminarierne er der alt for megen Eksamenslæsning, der optager de unge, og det Samliv, der udfolder sig mellem de unge, have de ikke det Udbytte af paa Seminarierne som paa Højskolerne, fordi den Aand, der raader paa Højskolerne, er endnu ikke ret mange Steder trængt ind paa vore Statsseminarier. Der er eet Seminarium, hvor man gennem en Række af Aar har søgt at indføre Højskolens Aand, det er Jellinge, og jeg tror ikke at sige for meget, naar jeg siger, at det er kendt Landet over, hvor Jellinge-Seminarister have arbejdet og virket. Det har vist sig, at det Seminarium har haft det rette Greb paa at uddanne sine Elever. Jeg vil ikke sige noget nedsættende om de andre Seminarier, men kun anføre, at har noget Seminarium staaet i nøje Forbindelse med Højskolens Uddannelse, har det været Jellinge. Jeg ønsker ikke, at det skal slaas fast her i Tinget, at der maa opretholdes en saadan Forskel mellem Højskoleuddannelsen og Seminarieuddannelsen.

Naar det ærede Medlem henviste til, at Eleverne paa de udvidede Højskoler for Faguddannelsens Skyld maatte indrette sig saadan, at de ikke bo paa Fællesstuer, men enten bo paa Enkeltværelser eller slutte sig sammen to og to paa et Værelse, hindrer det slet ikke, at man paa disse udvidede Højskoler alligevel har den Sammenslutning paa mange andre Maader, som vi mangle paa Statsseminarierne, og vi komme fuldstændig bort der fra, naar vi faa Seminarierne ind i Købstæderne, hvor Eleverne ere nødte til at bo rundt omkring, hvor de kunne faa deres Ophold, i den Tid de skulle undervises paa Seminarier. Det ærede Medlem synes ikke, der kunde være Anledning til at kræve, at Seminarierne skulde ligge paa Landet. Jeg vil dertil sige, at det ærede Medlem har jo stor Sans for den historiske Udvikling, og det er den historiske Udvikling, at

vore Statsseminarier begyndte ude paa Landet, og det har ogsaa haft sin store Betydning for hele den Retning, hvori Seminarieuddannelsen er gaaet, at disse unge Mennesker have levet fortrinsvis mellem Landboere. Det ærede Medlem mente, at de dominerede for meget ude i Landsognet. Det har jeg ikke mærket noget til, jeg tror tværtimod, at Seminaristerne have øvet en ret god Indflydelse, hvor de have været ved Seminarierne paa Landet.

Jeg har ikke sagt, at jeg vilde modsætte mig dette Forslag, jeg har udviklet de Betæneligheder, jeg har haft ved denne Sag, og jeg har ønsket Oplysninger om, hvorvidt det var Mening at gaa bort fra, at Statsseminarierne skulde ligge paa Landet, om dette Lovforslag var et første Skridt til at faa dem ind i Byerne. Det glæder mig, at den højtærede Minister siger, at det er det ikke. Men det kan ikke nægtes, at der er stærke Bestræbelser i den Retning, og naar man først har begyndt derpaa, staar man i sin Modstand derimod ikke saa stærkt i Fremtiden, som naar man ubrødeligt har holdt fast paa det Standpunkt, Folketinget hidtil har holdt paa. Jeg anbefaler Forslaget til velvillig Overvejelse, men det afhænger af Udvalgets Stilling, hvorledes min Stemmegivning vil falde i denne Sag.

Formanden: Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) har Ordet for en kort Bemærkning.

K. M. Klausen: Naar det ærede Medlem for Assens (Berntsen) udtalte, at Garantien for den gode Læreruddannelse ved Privatseminarierne var lige saa paalidelig som ved Statsseminarierne, vil jeg bestemt bestride det. Det, der i Seminarielovens § 7 kræves af de private Seminarier, er meget lidt. Det vedrører Godkendelse af Lokale, Undervisningsapparat samt Lærertallet. Naar disse Sager ere i Orden, naar Gymnastiksalen har den Længde, den skal have, og Skolebordene ere, som de skulle være o. s. v., og der er det tilstrækkelige Lærertal, vil man ikke kunne nægte et saadant Seminarium Godkendelse. Saa siger det ærede Medlem, at vi have Statscensorer, der rejse rundt og holde Eksamen. Dertil vil jeg sige, at det er Seminarier, der øver den største Indflydelse. Til Censuren i Hovedfagene skal der være to Statscensorer, og da kunne de øve Hovedindflydelse ved Karaktergivningen, men i de øvrige Fag kræves der kun een Stats-